

УДК 37.01
Н63

Серія «Заклад дошкільної освіти. Вихователю»

Ніколенко С. В.
Н63 Мій конспект. 5-й рік життя. Зима / С. В. Ніколенко. — Х. : Вид. група «Основа», 2018. — 231, [1] с. — (Серія «Заклад дошкільної освіти. Вихователю»).

ISBN 978-617-00-3434-2.

Посібник містить орієнтовні конспекти занять з дітьми 5-го року життя. Конспекти занять складено на навчальний рік (за порами року) відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти та завдань чинної програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля».

Задля зручності використання всі розробки розміщено на окремих аркушах. Береги для записів дадуть змогу творчому вихователю, користуючись запропонованим у посібнику матеріалом, скласти власні конспекти занять.

УДК 37.01

Навчальне видання

Серія «Заклад дошкільної освіти. Вихователю»

НІКОЛЕНКО Світлана Василівна
МІЙ КОНСПЕКТ. 5-й РІК ЖИТТЯ. ЗИМА

Редактор *Н. Ф. Юрченко*
Відповідальний за видання *Ю. М. Афанасенко*
Технічний редактор *Є. С. Островський*
Коректор *О. М. Журенко*

Підп. до друку 15.06.2018. Формат 84×108/16. Папір офсет.
Гарнітура Шкільна. Друк офсет. Ум. друк. арк. 24,36. Зам. № 18—06/18—05.

ТОВ «Видавнича група «Основа»».
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 6058 від 01.03.2018.
Україна, 61001 Харків, вул. Плеханівська, 66.
Тел. (057) 731-96-32. E-mail: office@osnova.com.ua
Телефон для замовлення: 0-800-505-212
(безкоштовно з мобільних та стаціонарних телефонів України)

Надруковано у друкарні ТОВ «ТРИАДА-ПАК».
Харків, пров. Сімферопольський, 6. Тел. (057) 703-12-21.
www.triada-pack.com, e-mail: sale@triada.kharkov.ua
ISO 9001:2015 № UA228351, FАMО TRIADA LLC (065445)

ISBN 978-617-00-3434-2

© Ніколаєнко С. В., 2018
© Корягин В. О., макет обкладинки, 2018
© ТОВ «Видавнича група «Основа»», 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	6
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СОЦІУМІ»	7
Тема. Одяг	7
Тема. Електроприлади	9
Тема. Транспорт спеціального призначення	11
Тема. Види транспорту	13
Тема. Подорож до міста професій	15
Тема. Професії кухаря та пекаря	17
Тема. Подорож до села	19
Тема. Збройні сили України — слава, гордість, міць країни	21
Тема. Зимові розваги	23
Тема. Попелюшка збирається на бал	25
Тема. Наші добрі лікарі	27
Тема. На гостину до дідуса Панаса та бабусі Одарки	29
Тема. Повітряний транспорт	31
Тема. Хто зробив для нас необхідні речі?	33
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ОСОБИСТІТЬ ДИТИНИ»	35
Тема. Книга — мій друг	35
Тема. Доброта	37
Тема. Дружба — найдорожчий скарб	39
Тема. Мій рід	41
Тема. Моя сім'я — моя родина	43
Тема. Українська хустина	45
Тема. Новий рік — це гарне свято	47
Тема. Лист до Діда Мороза	49
Тема. Свято Різдва	51
Тема. Стрітєння	53
Тема. Державні символи України	55
Тема. Право на ім'я	57
Тема. Прапор України	59
Тема. Навіщо потрібні вуха!	61
Тема. День Святого Миколая	63
Тема. Мій носик	65
Тема. У мене є зубки	67
Тема. Лікар Айболить	69
Тема. Мої гарні оченята	71
Тема. Не дражни собаку, то й гавкати він не буде	73
Тема. Сірники — це не іграшка	75
Тема. Як я харчуюся	77

ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В ПРИРОДНОМУ ДОВКІЛЛІ»	79
Тема. Матеріал для будиночка	79
Тема. Що потрібно рослинам для життя?	81
Тема. Дикі тварини	83
Тема. Екскурсія до парку	85
Тема. Чарівні камінці	87
Тема. Чарівні перетворення	89
Тема. Зимові мандрівки	91
Тема. Де живе водичка?	93
Тема. Ми посадимо горох	95
Тема. Чарівні картини зими	97
Тема. Крижані намистинки	99
Тема. Птахи взимку	101
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У СВІТІ КУЛЬТУРИ» (ХУДОЖНЬО-ПРОДУКТИВНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ЛІТЕРАТУРНА ДІЯЛЬНІСТЬ)	103
Тема. Заучування уривка вірша Лесі Українки «Мамо, іде вже зима»	103
Тема. Читання літературного твору Катерини Перелісної «Коляда»	105
Тема. Вивчення української народної щедрівки «Сію, вію»	107
Тема. Заучування вірша Юрія Гойди «Ялинка-верховинка»	109
Тема. Слухання та обговорення твору Володимира Забаштанського «Мови нема без народу»	111
Тема. Слухання та обговорення оповідання Костянтина Ушинського «Умій почекаати»	113
Тема. Читання казки Василя Струтинського «Чому рипить сніжок?»	115
Тема. Читання вірша Галини Крук «Казка про ослика»	117
Тема. Поїздка до бабусі в село	119
Тема. Вивчення напам'ять вірша Марійки Підгірянки «Снігова баба». Читання вірша Романа Завадовича «Вже зима...»	121
Тема. Читання казки Олега Буценя «Чи є зима?»	123
Тема. Читання вірша Ганни Черінь «Святий Миколай». Заучування вірша Софії Майданської «Він ходить від хати до хати»	125
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА У СВІТІ КУЛЬТУРИ» (ПРЕДМЕТНО-ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ: ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ КУЛЬТУРИ)	127
Тема. Незнайко та його іграшка	127
Тема. День народження Оленки	129
Тема. Вода	131
Тема. Будьте дбайливими!	133
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ. «ДИТИНА В СЕНСОРНО-ПІЗНАВАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ»	135
Тема. У лісі	135
Тема. Весела зима	137
Тема. Веселі друзі	139
Тема. Математичний океан	141
Тема. Подорож до лісу	143
Тема. Подорож до Країни Геометрії	145
Тема. Звірята на гостинах у дітей	147

Тема. Подорож до Африки	149
Тема. Підсумкове заняття	151
Тема. Снігова країна	153
Тема. Подорож до Києва	155
Тема. Острів скарбів	157
ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «МОВЛЕННЯ ДИТИНИ»	159
Тема. Зустрічаймо зиму	159
Тема. Здрастуй, зимонько!	161
Тема. Сніговий колобок	163
Тема. Зимова скринька	165
Тема. Чекаємо на гостей	167
Тема. На допомогу жителям чарівної Країни Ввічливості і Доброти	169
Тема. Наші менші друзі	171
Тема. Добро завжди перемагає	173
Тема. Подорож до Країни казок	175
Тема. Країна Чистоти	177
Тема. Будиночок веселих звуків	179
Тема. Чудеса в решеті	181
Тема. Прогулянка до лісу	183
Тема. Плутанина	185
Тема. Пригоди в лісі	187
Тема. Завдання від тітоньки Сови	189
Тема. Птахи взимку	191
Тема. Фокуси зимоньки-зими	193
Тема. Ялиночка	195
Тема. Опис картини «Пташиний двір»	197
Тема. Щоб не змерзнути узимку	199
Тема. Хто у спорті вправляється, той сили набирається	201
Тема. Подорожуємо разом	203
Тема. Навіщо потрібні руки?	205
Тема. На гостини до зими	207
Тема. Кізонька та козенята	209
Тема. Казко, казочко, прийди	211
Тема. Коник-стрибунець	213
Тема. Країна Лапландія	215
Тема. Принцеса Ввічливості	217
Тема. Вовчик шукає собі друзів	219
Тема. У Країну загадок гру ми візьмем, дружно і весело час проведем	221
Тема. Зимова подорож з лялькою Оленкою	223
Тема. Поетична майстерня тітоньки Сови	225
Тема. Місто, у якому я живу	227
Тема. Зимові розваги	229
ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ	231

ПЕРЕДМОВА

«Дитина — ніжний паросток, який стане могутнім деревом, а тому потребує до себе особливої уваги», — казав Василь Сухомлинський. Педагоги мають докласти всіх зусиль, щоб допомогти дітям пізнати світ і себе, знайти своє місце в житті.

У цьому посібнику подано заняття, розроблені відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти та завдань чинної програми розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля». Кількість занять визначено згідно з гранично допустимим навантаженням на дитину у ЗДО різних типів та форм власності (затверджено наказом МОН України від 20.04.2015 р. № 446).

Заняття розроблено відповідно до завдань освітніх ліній «Дитина в соціумі», «Дитина у природному доквіллі», «Дитина у світі культури», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі» та «Мовлення дитини».

Пропоновані зразки конспектів занять є матеріалом для творчого використання в роботі педагогів. Вихователі зможуть урізноманітнити свою роботу з вихованцями, змінюючи, комбінуючи, доповнюючи засоби, методи, прийоми, передбачаючи індивідуальну роботу з конкретними дітьми, підготовку до занять.

Під час занять вихователям важливо створювати сприятливі умови, щоби діти були впевнені в тому, що їхні дії не будуть негативно оцінені, а самі вони не матимуть зауважень.

Атмосфера довіри, дружньої прихильності до дітей надасть вихователеві змогу розкрити їхній внутрішній світ, а вихованці навчатися ділитися своїми переживаннями.

У дітей 5-го року життя продовжують формуватися й розвиватися всі види діяльності, зокрема: опанування внутрішніх способів сприймання, довільне запам'ятовування, наочно-образне мислення, що поволі стає міркувальним. Посилюється стійкість уяви, зацікавлення змістом невідомих слів, з'являються способи осмислити значення слів. Триває розвиток моральних почуттів. Формуються естетичні почуття, підвищується здатність емоційно відгукуватися на зміст літературних та музичних творів. Саме в середньому віці починає формуватися вміння усвідомленої постановки мети. Діти цього віку самостійні та ініціативні, що виявляється в самостійному розв'язуванні завдань, які виникають у процесі гри, навчання, у постановці запитань, судженнях.

Складовою педагогічної майстерності є вміння дати дітям послухати, подумати, дослухатись, подивитись й придивитися, відчутти, навчити перемикається з наочного образу на інформацію про цей образ.

Педагоги, вихователі повинні проявляти максимум винахідливості, уміти дивуватися, радіти, обурюватися разом з дітьми, знаходити привід і спосіб похвалити, підтримати, що допоможе дітям позбутися напруження, виявити причину пригніченості та неспокою, навчитися радіти.

Запропонований методичний посібник не є догмою. Кожен педагог може використовувати його творчо, ураховуючи особисті переваги та особливості розвитку дітей. Видання конкретизує завдання навчання та виховання дітей, передбачаючи поступове ускладнення змісту, форм організації діяльності дітей з урахуванням їхніх досягнень. Адже сучасний педагог має забезпечити дитині умови для формування життєдіяльності, оригінальності та розвитку самосвідомості.

Послідовність проведення занять з дітьми визначає вихователь.

Сподіваємося, що наші напрацювання стануть у пригоді молодим вихователям на перших етапах педагогічної практики, а педагогів-майстрів спонукатимуть до подальших творчих пошуків.

Успіхів вам, одnodумці й колеги!

ОСВІТНЯ ЛІНІЯ «ДИТИНА В СОЦІУМІ»

Дата _____

Група _____

ТЕМА. ОДЯГ

Програмовий зміст: уточнити уявлення дітей про предмети одягу; дати поняття про те, що різний одяг має своє призначення; збагачувати лексичний запас малят прикметниками (*щоденний, святковий, домашній, спортивний, зимовий, весняний, літній, осінній*) та дієсловами (*вдягнути, застібнути, зав'язати, почистити, випрати, випрасувати, зняти, купити,шити, зашити, берегти*); розвивати мислення, увагу, спостережливість, зв'язне мовлення; виховувати дбайливе ставлення до одягу.

Матеріал: предметні картинки із зображенням різноманітних предметів одягу; торбина з одягом; картки-ярлики за сезонами: сніжинка, сонце, дощ.

Попередня робота: розглядання одягу; вивчення вірша для фізкультхвилинки.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Психогімнастика

— Добрий день! Добрий день! —
Ми вітаємось.
До гостей дорогих посміхаємось!

Усміхнімось всім довкола:
Небу, сонцю, квітам, людям.
І тоді обов'язково
День до нас привітним буде.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Вихователь

Речі ці потрібні всім —
І великим, і малим.
Кожен річ свою має,
На тіло одягає.

Ці речі слід нам знати,
В них зручно
Гуляти, спати.

— Що це за речі, які ми носимо щодня на тілі? (*Одяг.*)

Вихователь демонструє дітям предметні картинки із зображенням одягу.

— Чи весь одяг однаковий?

— Чим він схожий? З чого його виготовлено?

— Навіщо потрібен нам одяг?

» Дидактична вправа «Кожному свій сезону одяг»

Правила гри. Вихователь пропонує дітям розглянути картинки із зображенням одягу різних сезонів: зими, весни, осені, літа. Діти групують предмети одягу за порами року. Відповідно до кожного сезону вихователь виставляє картки із зображеннями, що позначають сезонні зміни у природі: сніжинка — зима; сонце — літо; дощ — весна та осінь.

— Що на цій картці зображено?

— Яку пору року позначає?

— Який одяг ми носимо цієї пори року?

» Дидактична вправа «Що ми знаємо про одяг?»

Правила гри. Вихователь пропонує дітям послухати початок речення, діти доповнюють його відповідними дієсловами, що стосуються одягу.

— Прокинувшись вранці, потрібно одяг... (*вдягнути*).

— Якщо на одязі є гудзики, їх треба... (*застібнути*).

— Якщо одяг забруднився, його слід... (*почистити, випрати*).

— Щоб одяг довше слугував, за ним треба... (*доглядати*).

— Готуючись до сну, одяг потрібно... (*зняти*).

— Якщо потрібен новий одяг, його потрібно... (*купити, пошити*).

» Дидактична гра «Чарівна торбинка»

Правила гри. Вихователь по черзі дістає різні предмети одягу з торбинки і ставить дітям запитання стосовно них.

- Що це? (Одяг.)
- Як називається одяг, який ми носимо взимку? (Зимовий.)
- Чи так само ми одягаємося влітку? (Ні.)
- Як називається одяг, який ми носимо влітку? (Літній.)
- Як називається одяг, який ми носимо навесні? (Відповіді дітей.)
- Як називається одяг, який ми носимо восени? (Відповіді дітей.)
- Чи можна в ньому піти на свято? (Відповіді дітей.)
- Куди це можна одягнути? (Відповіді дітей.)

Останньою вихователь дістає святкову сукню.

- Чи можна в цій сукні піти на свято?
- Як називають одяг, який люди вдягають на свято? (Святковий.)
- Який одяг можна носити вдома? (Домашній.)
- Який одяг зручний для занять спортом? (Спортивний.)
- Як називають одяг, який носять щодня? (Повсякденний.)

» Дидактична гра «Знайди зайвий одяг!»

Правила гри. Вихователь пропонує дітям знайти зайві речі з-поміж названих.

- Футболка, шорти, халат, спортивний костюм.
- Сукня, фартух, спортивні штани, шкарпетки.
- Спідниця, джинси, шорти, святкова сукня.

» Фізкультхвилинка

Руки в сторони та вгору —	Раз — присіли, руки прямо.
На носочки піднялись.	Встали — знову все так само.
Підніми голівку вгору —	Повертаємося вправо,
Й на долоньки подивись.	Все виконуємо гарно.
Присідати ми почнемо,	Вліво-вправо повернулись
Добре ноги розізнемо.	І сусіду усміхнулись.

» Дидактична вправа «Що для кого?»

Правила гри. Вихователь пропонує дітям декілька зображень людей у спеціальному одязі. Вихованці розглядають картинки, обґрунтовують відповіді на запитання педагога щодо спеціального одягу людей різних професій.

- Хто це? (Пожежник.)
- Як ви здогадалися? Чому в пожежника саме такий одяг? Від чого одяг захищає чоловіка?
- Якого кольору одяг?
- Хто це? (Кухар.)
- Навіщо повару потрібен ковпак? Халат?
- Як можна назвати одяг для роботи?
- Покажіть людей у спеціальному одязі.
- Хто працює в такому одязі?

» Сюжетно-рольова гра «Магазин одягу»

Правила гри. Вихователь пропонує дітям завітати до «магазину», щоб придбати новий одяг. Роль продавця спочатку виконує вихователь, а потім діти. Для того щоб придбати одяг, «покупець» називає та описує його (колір, призначення, у яку пору одягають тощо).

III. ПІДСУМОК

- Про що сьогодні розмовляли?
- Що сподобалося на занятті?
- Чи однаковий одяг люди носять взимку і влітку?
- Навіщо потрібен спеціальний одяг?

ТЕМА. ЕЛЕКТРОПРИЛАДИ

Дата _____

Група _____

Програмовий зміст: ознайомити дітей із сучасними електроприладами та їхнім призначенням; сприяти розвитку вмінь малят спостерігати, аналізувати, робити висновки та узагальнення; навчати дітей опікуватися станом власного здоров'я, дотримувати правил безпечної поведінки; розвивати мислення, уяву, зв'язне мовлення, пам'ять; сприяти формуванню безпечної поведінки.

Матеріал: фланелеграф, площинне зображення електроприладів, панно — зображення приміщень квартири, загадки, листівка про шкоду для життя електроприладів.

Попередня робота: бесіда про електроприлади; розглядання ілюстрацій; перегляд відповідних за тематикою мультфільмів; вивчення слів для фізкультхвилинки.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

Вихователь береться за дзвоник.

Продзвенів дзвінок,
Починається урок.
Наші вушка на маківці.

Очі відкриваємо,
Слухаємо і запам'ятовуємо.
Ні хвилини не втрачаємо.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

— Відгадайте загадку, і ви дізнаєтеся, про що ми сьогодні розмовлятимемо.

В різні села і міста
По дротах я біжу,
Світло всім у дім несучи. *(Електричний струм.)*

— Що ви знаєте про електричний струм? Навіщо він потрібен? *(Для того щоб зробити життя зручнішим, людина винайшла багато електричних приладів.)*

— Чи є у вас вдома електричний струм? Де саме?

— Як ви поводитесь з ним?

— Чи можна електрику назвати «доброю чарівницею»?

— Розкажіть, як електрика допомагає людям.

— Коли електроприлади можуть стати небезпечними для здоров'я і життя людини?

— Назвіть відомі вам електроприлади. Які з них є у вас вдома або ви про них чули?

» Дидактична гра «Відгадай і покажи!»

Правила гри. Малята відгадують загадки, знаходять картку із зображенням відгадки з-поміж інших предметів і виставляють її на фланелеграфі. Розповідають про використання електроприладів.

То холодним, то гарячим
Вдома кожен мене бачить,
І співаю я від жару,
І пускаю з носа пару. *(Чайник.)*

Ходить-бродить по килимах,
Водить носом по кутках.
Де пройшов — пилу нема,
Пил, сміття його їжа. *(Пилосмок.)*

Стоїть на кухні холодний дім,
Білий-білий та блискучий.
Як дверцята відчиняєш —
В країну снігу й льоду потрапляєш.
(Холодильник.)

То вперед, то назад
Ходить морем пароплав.
Носом в куточки зазирає,
Всі горбочки розправляє. *(Праска.)*

Диво-скриня — в ній вікно,
В тім віконечку — кіно. *(Телевізор.)*

Вихователь хвалить дітей за правильні відповіді.

— Що допомагає цим предметам працювати? *(Електричний струм.)*

- Як можна назвати ці предмети одним словом? (*Електроприлади.*)
- Які ще предмети працюють за допомогою електричного струму?

» **Дидактична гра «Так чи ні?»**

Правила гри. Педагог перевіряє знання дітей правил користування побутовими електроприладами. Вихователь зачитує фрази, якщо діти погоджуються з твердженням, то плескають у долоні, якщо ні — мовчать.

- Користуватися несправними приладами.
- Торкатися руками оголеного проводу.
- Торкатися сухими руками вимкненого електроприладу.
- Користуватися справними вимикачами чи шнурами для ввімкнення електроприладів.
- Наповнювати водою електроприлади, якщо вони ввімкнені в електромережу.
- Тягти за провід, якщо вимикаєш з розетки електроприлад.
- Гратися з побутовими електроприладами.
- Торкатися електроприладів мокрими руками.
- Торкатися людини, яку вразило електрострумом.
- Завжди і всюди дотримувати правил користування електрикою.
- Користуватися електроприладами без дозволу дорослих або за їхньої відсутності.

Вихователь пропонує провести фізкультхвилинку.

» **Фізкультхвилинка**

Із-за парт ми піднялись,	А тепер присіли — раз!
Всі добряче потяглись,	Фізкультпауза у нас.
Гарно спинки всі прогнули	Піднялись і пострибали,
І про втому вмить забули.	Мов сніжинки, покружляли.
Пальці всі в «замок» закрили	
Й стисли їх мерщій щосили.	

» **Дидактична гра «Що зайве?»**

Правила гри. Вихователь пропонує дітям розглянути предметні картинки із зображенням електроприладів та одягу, меблів, посуду. Необхідно обрати лише ті, на яких є електроприлади, та розмістити їх на фланелеграфі.

- Що ви обрали? Чому? (*Відповіді дітей.*)
- Навіщо потрібні всі ці предмети?

Електроприлади дорослим допомагають,
Кожен своє призначення та місце має.

» **Дидактична гра «Знайди місце за призначенням!»**

Правила гри. Вихователь пропонує дітям розглянути малюнки електроприладів та панно — зображення кімнат будинку. Діти повинні розподілити електроприлади за призначенням: для кухні, для ванної кімнати, для вітальні, для особистого користування членів родини.

- Які електроприлади допомагають нам на кухні?
- Які з них допомагають нам відпочивати?

Електроприлади маємо,	Сам прилади не вмикай,
Та про безпеку дбаємо.	Дорослих про це прохай!
Слід усім пам'ятати,	
Що електрикою не можна грати.	

Вихователь демонструє листівку із заборonoю грати дітям з електричними приладами.

III. ПІДСУМОК

- Про що сьогодні говорили? (*Про електроприлади.*)
- Що допомагає працювати електроприладам? (*Електричний струм.*)
- Чи можна гратися з електроприладами?

ТЕМА. ТРАНСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Дата _____

Група _____

Програмовий зміст: збагачувати знання дітей про транспорт, його призначення; навчити називати і розрізняти машини спеціального призначення («швидку медичну допомогу», пожежний та поліцейський автомобілі); розвивати творче мислення, уяву, зв'язне мовлення, пам'ять; прищеплювати повагу до працівників транспорту; виховувати інтерес до пізнавальної діяльності.

Матеріал: мультимедійна дошка, проектор, слайд із зображенням проїжджої частини дороги та автомобілів спеціального призначення; розрізані картинки із зображенням пасажирського транспорту; вірші про транспорт Віктора Кожевникова.

Попередня робота: спостереження за транспортом на екскурсії; відгадування загадок; вивчення слів для фізкультхвилинки.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Психогімнастика

Всі ми дружні — дошкільнята.
Нікого ми не скривдимо,
Нікого не образимо.

Як спілкуватися, ми знаємо.
Нікого в біді не залишаємо.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Вихователь

Любимо весело всі грати,
Час разом мандрувати.

— Чим можуть мандрувати люди?

» Дидактична гра «Склади картинку!»

Правила гри. Вихователь роздає дітям розрізану на фрагменти картинку із зображенням пасажирського транспорту. З частин діти складають ціле зображення і називають вид транспорту.

— Що це за транспорт?
— Навіщо потрібен?

Гляньмо, дітки, пильним оком —
Вулиця така широка!
Йй не личить тиша й сум —
Всюди гамір, всюди шум.

Скрізь біжать автомобілі
Жовті, сині, чорні, білі.
Всі несуться, всі гудуть,
Спритні шини мчать у путь.

Вихователь пропонує дітям переглянути на мультимедійному екрані епізод фільму із рухом автомобілів спеціального призначення (швидкої медичної допомоги, поліцейського та пожежного автомобілів).

— Розгляньмо ці автомобілі по черзі.

Вихователь пропонує спершу розглянути автомобіль для швидкої медичної допомоги.

Хтось захворів? Хтось страждає?
Цю машину викликають.
Стрімко ця машина мчиться,
Щоб до хворих не спізниться,

Уночі та в ясні дні.
Постраждалих врятувати,
Допомогу всім надати —
Ось призначення її.
103 набирай,
«Швидку» негайно викликай.

— Якого кольору автомобіль швидкої медичної допомоги? (*Білий з червоними смужками.*)

— Що зображено лише на автомобілі швидкої медичної допомоги?

— Кого перевозить «швидка допомога»?

- Чому потрібний цей автомобіль?
- За яким номером телефону викликають автомобіль швидкої медичної допомоги? (За номером 103.)

Далі вихователь пропонує розглянути пожежний автомобіль.

Мчить по дорозі червона машина,
Крутяться швидко всі її шини.
Вихором справжнім по трасі летить,
Бо поспішає пожежу гасить.
101 набирай,
За потреби пожежників викликай.

- Якого кольору цей автомобіль? (Червоного.)
- Кого перевозить цей автомобіль?
- Навіщо він потрібен?
- За яким номером телефону викликають пожежників? (За номером 101.)

Вихователь пропонує розглянути автомобіль поліції.

Машині цій треба завжди поспішати,
Порушників їй слід наздогнати.
В ній люди в погонах та формі сидять,
Обов'язок їх — повсякчас слідкувати,
Щоб скрізь — чи то місто, чи просто село —
Життя наше завжди безпечним було.
102 набираємо,
Поліцію викликаємо.

- Якого кольору цей автомобіль?
- Навіщо він потрібен?
- За який номером телефону викликають поліцію? (За номером 102.)
- Ці машини не перевозять пасажирів. Вони спеціальні, бо виконують лише певну роботу.

Людям автомобілі ці допомагають,
Про їх здоров'я, безпеку дбають.

Вихователь пропонує провести фізкультхвилинку.

» Фізкультхвилинка

Один! Два! — всі присіли.
Потім миттю підлетіли.
Три! Чотири! — нахилились,
Із струмочка гарно вмились.
П'ять! Шість! — всі веселі.
Крутимось на каруселі.

Сім! Вісім! — в потяг сіли,
Ніжками затупотіли.
Дев'ять! Десять! — відпочили,
І за парти дружно сіли.

» Дидактична гра «Навіщо потрібний автомобіль?»

Правила гри. Діти за допомогою вихователя пригадують призначення спеціального транспорту.

- Навіщо потрібний автомобіль швидкої медичної допомоги?
- Навіщо потрібний поліцейський автомобіль?
- Навіщо потрібний пожежний автомобіль?

Наприкінці заняття вихователь роздає дітям пазли різних за призначенням автомобілів. Діти складають з пазлів транспорт та називають його.

III. ПІДСУМОК

- Чи сподобалося вам подорожувати?
- З яким транспортом ознайомилися?
- За якими номерами телефону можна викликати спеціальні автомобілі?

ТЕМА. ВИДИ ТРАНСПОРТУ

Дата _____

Група _____

Програмовий зміст: формувати уявлення дітей про сучасні та старовинні засоби пересування; навчити класифікувати транспорт за способом пересування (наземний, водний, повітряний), робити самостійно висновки; поглиблювати знання про професії та вміння розрізняти їх; розвивати увагу, спостережливість, пам'ять, зв'язне мовлення, мислення; виховувати інтерес до навколишнього середовища і повагу до праці дорослих.

Матеріал: картинки із зображенням сучасного (наземного, повітряного, водного) і старовинного транспорту, професій дорослих (пілот, стюардеса, капітан, моряк, машиніст, провідник пасажирського вагона); роздавальні картки із зображенням транспорту; аудіозаписи; мультимедійна дошка.

Попередня робота: спостереження за транспортом на екскурсії; відгадування загадок; вивчення слів для фізкультхвилинки.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Психогімнастика «Дружба починається з усмішки»

Діти сидять у колі, беруться за руки, дивляться одне одному в очі та мовчки всміхаються.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Нам на місці не сидиться,
Любим дуже мандрувать,
Хочемо про все на світі знать.
Подорож чарівна чекає на нас,
Годинник минулий показує час.

Вихователь повертає стрілки на штучному годинникові назад. Лунає спокійна музика. На мультимедійній дошці демонструють зображення карети і воза.

— Що це? Куди ми потрапили? (*Припущення дітей.*)

— Та це ж минуле! Саме таким транспортом користувалися дуже давно. На возах перевозили вантаж, а на каретах — людей.

— Чи можна побачити такий транспорт сьогодні на вулицях нашого міста? Чому? (*Відповіді дітей.*)

— А який сучасний транспорт ви знаєте?

Стрілки годинника повертаємо,
У наш час потрапляємо.

На мультимедійній дошці вихователь демонструє зображення сучасного транспорту: наземного, повітряного, водного.

Пропоную вам пограти,
Сучасний транспорт відгадати.

» Дидактична гра «Відгадай і назви!»

Правила гри. Вихователь ставить дітям запитання про наземний, водний та повітряний транспорт.

Варіанти для гри

— Чим можна пересуватися містом, щоб перевезти велику кількість людей? (*Автобусом, тролейбусом, трамваєм.*)

— Який транспорт перевозить декілька людей? (*Таксі, автомобіль.*)

— Які автомобілі перевозять вантаж? (*Вантажівки.*)

- Як називають транспорт, що перевозять людей? (*Пасажирський.*)
- Хто сидить за кермом автомобіля? (*Водій.*)
- Як називають транспорт, що рухається по землі? (*Наземний.*)
- По чому рухається потяг? (*По залізничній колії.*)
- То до якого транспорту він належить? (*До залізничного.*)
- Хто кермує потягом? (*Машиніст.*)
- А який транспорт допоможе вам швидко потрапити до іншої країни?
(*Літак, вертоліт.*)
- Куди пасажери прилітають у літаку? (*До аеропорту.*)
- Хто кермує літаком? (*Пілот.*)
- Як називають транспорт, що рухається в повітрі? (*Повітряним.*)
- Яким транспортом можна пливати річкою, морем, океаном? (*Кораблем, пароплавом, катером.*)
- Де можна сісти на корабель? (*У морському порту.*)
- Хто кермує кораблем? (*Капітан.*)
- Як називають транспорт, що рухається по воді? (*Водним.*)

» Фізкультурхвилинка. Рухлива гра «Будь уважний!»

Правила гри. Діти отримують картинки із зображенням різних видів транспорту, асоціюють себе з певною професією і відповідно рухаються за вказівкою вихователя:

- «пілоти літають»,
- «шофери» імітують рух автомобіля,
- «капітани плывуть».

» Дидактична гра «Хто зайвий?»

Правила гри. Вихователь пропонує дітям предметні схеми із зображенням представників різних професій.

Необхідно проаналізувати предметний ряд зображень, виокремити зайву професію, зробити висновок.

Варіанти для гри

- Стюардеса, водій, пілот.
- Машиніст, моряк, провідник пасажирського вагона.
- Капітан, моряк, стюардеса.
- Пілот, капітан, машиніст, лікар.

Добре попрацювали,
Завдання виконали.
Та годинник часу не гас,
Завдання нове для вас має.

» Дидактична гра «Кожному транспорту своє місце»

Правила гри. Вихователь пропонує дітям картинки із контурними зображеннями різних транспортних засобів, позначеними крапочками. Необхідно сполучити крапки і розмістити транспорт у його середовище пересування (воду, землю, повітря).

Дружно разом працювали,
Все про транспорт розказали.

III. ПІДСУМОК

- Який транспорт був раніше?
- Який транспорт існує тепер?
- Який транспорт літає в повітрі?
- Який транспорт плаває?
- Який транспорт їздить дорогами?

ТЕМА. ПОДОРОЖ ДО МІСТА ПРОФЕСІЙ

Дата _____

Програмовий зміст: удосконалювати знання дітей про професії дорослих, уміння відповідати на запитання вихователя, групувати предмети за призначенням; розвивати мислення, уяву, зв'язне мовлення, пам'ять, спостережливість; виховувати повагу до людей праці.

Група _____

Матеріал: тексти загадок про професії дорослих; картинки із зображенням людей різних професій (лікар, кухар, учитель, водій, перукар); предметні картинки із зображенням предметів — інструментів відповідних професій; торбинка; предмети — інструменти, потрібні людям різних професій.

Попередня робота: вивчення слів для фізкультхвилинки, екскурсії до магазину, перукарні, пральні, кухні, кабінету медсестри, на будівництво; розглядання картин: «На будівництві», «У магазині іграшок»; читання віршів та оповідань про різні професії.

Хід заняття

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

» Психогімнастика

Вихователь передає м'ячик дітям, які утворюють коло, і вітається з ними. Діти передають іграшку одне одному, посміхаються і вітаються.

II. ОСНОВНА ЧАСТИНА

Подорож чекає знов на нас,
Подорожувати готові ми повсякчас.
До Міста професій вирушаємо,
Різні професії пригадаємо.

» Дидактична гра «Упізнай за описом!»

Правила гри. За описом зовнішності та дій людини діти повинні впізнати і назвати професію.

Золоті у нього руки:
Робить зачіски й перуки,
Підстриже і пофарбує,
Гарний настрій подарує. (*Перукар.*)

Хто людей з біди рятує
І хвороби всі лікує,
Призначає процедури,
І таблетки, і мікстури? (*Лікар.*)

У нас цю професію знають усі:
Сидить за кермом вантажівки й таксі,
Вантаж і людей він по місту розвозить
У літню спекоту й зимові морози. (*Водій.*)

Ніби боровик,
Надів біленьку шапку.
Готує смачний нам борщик
І кашку варить смачно. (*Кухар.*)

Він дітей навчає,
Про все розповідає:
Про озера, ріки, моря,
Про те, що кругла Земля. (*Учитель.*)

Після того як діти відгадали загадки, вихователь виставляє на фланелеграфі картинки із зображеннями людей різних професій: перукаря, водія, лікаря, кухаря, вчителя.

— Хто ще нас зустрічає?

Мешканці Міста професій нас зустрічають,
Про допомогу нас прохають.
Трударі поспішали,
Інструменти всі переплутали.
Треба їм допомогти,
Інструменти розібрати.

» **Дидактична гра «Кому що потрібне для роботи?»**

Правила гри. Діти підходять до стола, на якому лежать предметні картинки із зображеннями інструментів. Дитина бере картинку, називає інструмент і каже, представникові якої професії він належить.

Лікар — (*пігулки, термометр, шприц...*); перукар — (*ножиці, фен, гребінець...*); кухар — (*каструлі, ніж, м'ясорубка...*); учитель — (*книга, лінійка, ручка...*); водій — (*кермо, колесо...*).

» **Фізкультхвилинка**

Діти виконують вправи, повторюючи рухи за вихователем.

Раз! Два! Час вставати,
Від занять відпочивати.
Три! Чотири! Присідаймо,
Швидко втому проганяймо.
П'ять! Шість! Засміялись,
Кілька раз понахилялись.

Сім! Вісім! Потягнулись,
Покрутились, повернулись.
Дев'ять! Десять! Час настав
Повернутися до справ.

— Діти, поміркуйте і скажіть, хто у дитячому садку працює. (*Завідувачка, вихователь, помічники вихователя, кухарі, пралі, двірник.*)

— Діти, розкажіть, ким працюють ваші мама або тато і які приладдя або інструменти потрібні їм для роботи.

» **Розповіді дітей про професії батьків**

— Як ви гадаєте, чи потрібно поважати працю дорослих?

— Як саме?

— Подивіться, скільки в нас у групі багато іграшок, коробок! Їх зробили робітники на фабриках. Їх робили не одні руки, а багато. Як ви ставитеся до іграшок?

— Зверніть увагу — у нас чисто і затишно! Чия це заслуга? (*Помічника вихователя.*)

— Як ви ставитеся до її праці?

— А коли виходите гуляти, бачите підметені доріжки, майданчики, підстрижені кущі, як вважаєте, хто про це подбав? (*Двірник.*)

— Ми йому допомагаємо? Як саме?

Вихователь демонструє дітям торбинку.

Дивну торбинку знайшли,
В ній предмети маємо.
Що ними роблять, відгадаємо.

» **Дидактична гра «Чарівна торбинка»**

Правила гри. У торбині містяться інструменти, потрібні людям різних професій. Названа дитина дістає з торбини предмет, а інші діти називають його та розповідають, навіщо він потрібен.

Зошит — (*писати, навчатися...*); ополоник — (*насіпати їжу...*); гребінець — (*розчісуватися...*); кермо — (*кермувати...*); термометр — (*вимірювати температуру*).

III. ПІДСУМОК

Добре разом мандрували,
Про що ми розмовляли?

— Які професії пригадали?

— Що вам сподобалося на занятті?